

Sannleikin um almennar veitingar til Suðuroynna

Í 14. sept., nr. 78, tekur eitt av valevnum tjóðveldisflokksins í Suðuroy, Hemming Jespersen, soleiðis til:

»Viðvíkjandi almennum politikki mótvegis Suðuroynni er at siga, at almennar veitingar verða hildnar aftur, samferðslu vegirnir verða ikki útbýgdir...«

Er tað tí rætt og rimuligt at gera eina ferð eftir Suðuroynni og vita hvat hald er í hesum pástandi hansara. Vit byrja við:

Hvalbiar kommuna

Beint lidnir við bátahy á »Byrgarði«, og berghol til Sandvíkar, og menn byrjaðir at gera nýggjan skúla, ið er mett ut at kosta 3 milj. kr.

Froðbiar kommuna

Samb. frásøgn úr lögtinginum varð í seinastu tingsetu samtykt og seinri kunngjörd, lóg um eykajáttan til skúlabýgging, ið sigst kosta 3 milj. kr.

Í summari hava menn arbeitt uppá lending og bátadrátt í Froðba.

Allar fyrireikingar og figgjan eru gjordar í sambandi við gerð av bátahyli í Trongsvági. Vegirnir í Froðbiar kommunu eru asfalteraðir

næstan hvør metur — tilsamans um 12—15 km. Játtadar eru 4 milj. til havnagerð.

Fámjins kommuna

Har fer fram arbeiði uppá bátadrátt, atleggingarbryggju og dýpan av innsgingini, og menn har í bygðini eru ovurfegnir um hesar ábøtur.

Hovs kommuna

Fyri gott tveimum árum síðani varð bátahylurin liðurur og síðan hava teir asfalterað hvønn metur av veg — lands- og kommunuvegin innan teirra sóknarmark.

Porkeris kommuna

Síðan seinasta vetur hava menn arbeitt uppá vegin ígjøgnum bygdina, herundir kostnaðarmikil brúgva- og kloakkerð og gongubreyt báðu megin vegin. Hetta við 60—70 pst. almennum tilskoti. 1 milj. játtad til havnagerð.

Vágs kommuna

Beint liðurur við stórt havnaarbeiði eru menn nú byrjaðir við nógvum nútímans amboðum at breiðka landsvegin báðu

meigin bygdina í lotuni fyri um 800.000 kr., og hetta arbeiði vil halda fram til Sumbiar og Porkeris.

Nýggj játtan til havnagerð er 4 milj. kr.

Sumbiar kommuna

Arbeitt verður uppá atleggingarbryggju í Lopra og seinastu tingsetu legði landsstýrið fyr tingið umsókn frá Sumb. kom. um brúgvagerð í Ónavik fyri 350.000 kr. og lovaðu tingmenn at samtykkja málið aftur til várs.

Hetta var so sannleikin um almennu veitingarnar, sum Harra Jespersen sigur eru steðgaðar, men suðringar fegnast almikið yvir at hitt almenna ger skyldu sína móti okkum eins riviliga og gjørt varð undir fyrra javnaðarlandsstýringum — tá varð m.a. berg holið millum Hvalba og Tvøroyri gjørt.

Hin 7. nov. fara vit suðringar at siga tøkk á rottum stað og seta X við lista C.

Suðringur

um kunnu skaffa sær alt til tað dagliga.

Men sjálvt hesir sanna yvirfyri mær, at tíðin í dag krevur meira. Og her er einki meira. Útróður er sum ein trúður niðurvíð, men so viðbreki bæði í veðri og fongi, sum henda vinna er, er hetta einki at stóla uppá.

Eg og fleiri við mær meintu og gingu full inn fyri, at ein broyting frá seksmannaforum, sum ein slekt undan okkum nýttu, til stórar 40 tons bátar, við fullari servisu á landi, skuldi verði tóðarhóskandi. Men útviklingurin er farin so rivandi fram, at skal ein í dag kunna bjóða monnum livilíkindir á bygd, sum útróðarmonnum, skal hetta verða við 100 tons bátum, sum eru fult óheftir av landi.

Við líkandi bátum, kann og skulu vit eisini krevja virkir á landi. Hesi virkir, eru í dag ein felags uppgáva, sum vit øll mega verða um at seta fótur undir og hava ábyrgd av at fáa at bera seg.

Virkir, við so stórum kapasiteti, at tey aldri skulu koma í ta støðu, at tey ikki orka at taka ímóti, teimum rávörum í mega koma upp á land, og so útnýtta hesar rávörur til fulnar.

Bygdamaðurin, arbeiðsmaðurin og sjómáðurin, sum er berirorkan í samfelagnum í dag, stætturin, ið ger, at vit í dag kunna bjóða gomlum, sjúkum og brekaðum hesar sømdir, tey hava í dag. Ja maðurin mitt í livinum, er her suðuringast fyrri, tí sum er hava vit ikki arbeiðsambóð ella arbeiðsplass, at bjóða hesum statti.

Eitt av teimum málum, sum javnaðarflokkurin fer til val uppá, er at hetta verður broytt

Málið: Arbeiði til allar hendur!

Reinhold Silá, valevni hjá Javnaðarflokkinum í Suðuroy, skrivar:

Javnaðarflokkurin er størsti flokkur á tingi, men telur bert 7 av 26 tingmonnum, so tað skuldi verði undarligt, um hesin flokkur skuldi, sum blóðini eru fylt á tremur við, borið alla skuldina fyri tað, sum er framfarið á tingi, ella tað sum hann av mótstöðumonnum verður lagdur undir. Tað er eyseð, at stóru partur av hesum, ið menn skriva ella tala, er propaganda ella við vilja sagdir ósannleikar. At Javnaðarflokkurin skal hava brotið nakað niður ella lagt fyrir okkum nakað í vegin fyri at reka sitt virki, ella sett nýggj virkir á stovn, tað er so ósatt sagt, sum tað kann vera. Tað er ógvuliga lætt fyri okkum Javnaðarmenn at fara skrivliga próvforslu fyri tað mótsetta.

Javnaðarflokkurin hevur altíð stuðlað tað, sum kann geva arbeiði, tí flokksins endamálið er jú arbeiði til allar hendur, og tí sigur tað seg sjálvt, at flokkur okkara vil aldri vera við til at bróta nakað niður, sum kann geva arbeiði; men tvørturímóti stuðla øllum tí, sum vit halda er haldgott og byggja á einum fyrri land og fólk sunnum grundarlagi. Flokkur okkara sat í hesi setu í einari álvarsamari støðu; til at taka støðu til tann spurning, um ein skuldi nýta tann gamla taktikkina, at tað, sum ikki kann standa, má falla, og hvussu vildi sæð út her á landi í dag, um tann leiðin varð gingin, at spariknivurin varð nýttur istaðin fyri investeringssleiddina.

Eg kann siga teimum monnum, sum skriva um U-land og tilíkt, at tá høvdu Føroyar verið eitt stórt U-land meginpartin av Føroyum. Men tibetur funnst tað menn og flokkar á tingi, sum søu at hettar fór ikki at bera til, at teir máttu sleppa lat-fara-politikkinum og ganga javnaðarleiðina, at heldur hjálpa fyrirøkum og ein-

staklingum enn at riva tað niður sum hevði tikið ein mansaldur at byggja upp.

Tí eingin veit tað betur enn eg sjálvur, sum havi sæð stør-virkir verða lögð í oyði og einki komi istaðin, tað er so ógvuliga skjótt at bróta niður; men tað kunnu ganga ógvuliga long tíð áðrenn slíkt verður uppafurbyggt.

Tað er mín vón, at javnaðarflokkurin kemur sterkur inn á ting hin 7. november í ár. Eg meti tað sum eina fyrri Føroyar lagnastund, um flokkurin ikki skuldi havt tað eydnuna at vinni valið hin 7. nov; tí eingin av tí arbeiðandi fjøldini á sjógv og landi ella annar ið eiga atkvøðurett, at sita heima men mæta fram til valborði og seta X við lista C, ella ein av teimum monnum, sum standa á hesum lista.

Teir ið umboða konservatismuna skulu nokk málað fram, tað er altíð hitt arbeiðandi fólk sum leggur minni í at mála fram.

Tí skal herrópið hjá okkum verða hesaferð: eingin sofa-veljari; — maður og kvinna av husi at seta ein sterkan javnaðarflokk inn á ting, sum vil stríðast fyrri, at Fólkaheimið Føroyar verður so skipa, at tjóðarinntøkan verður fordeild á ein slíkan hátt, at fá hava óvnóg og enn ferri óvliði.

Flokkurin, sum hevur til stavnhalda at gera tað liviligt hjá føroyingum í sínum egna landi.

Tá ið eg hoyrði ein tingmenn, Kjartan Mohr, í kvøld siga, at javnaðarflokkurin ikki hevði sett uppskot fram um hjálp til útróðarmenn og arbeiðsfólk við Suðurfisk, tá undraði tað meg; tí ikki minni enn tveir ferðir í hesum ári hevur Atli, landsstýrismaður, sett uppskot fram, sum eru feld á tingi. Hetta er veruleiki og sannleiki.

Ein eigur at halda seg til sannleikan, tá ein tosar til alt Føroya fólk.

Reinhold Silá.

Hyggið fram-yvir við víðum sjónarringi

Manne Næs, valevni hjá Javnaðarflokkinum í Suðuroy, skrivar:

Enn einaferð standa vit framm anfyri vali, hevur hetta val nakað at tyða, kann onkur spyrja.

Útróðarmenn, virkismenn, og aðrir, sum standa soleiðis í hesum velferðarsamfundi, at teir skulu hava endarnar at røkka saman, fyrri ter er hetta eitt álvarsamt val. Tí nú sum ongantið áður, er at verja og styrkja hesa leið og hesar møguleikar, sum farnu 4 ár hava ágt lunnar undir.

Fyri hesar menn, er tað alt avgerandi, at javnaðarmenn koma sterkir inn á ting, tí hetta er einasti flokkur, sum fult út sær álvara og ansvar, ið er lagt á hesar samfelagstættir. Og hetta er einasti flokkur, sum ikki vil gevast fyrrrenn, hesir hava møguleika at koma sær ígjøgnum og vinna á mál, við langferð, um lán og bilgiri rentu, og soleiðis bliva grundstuðulin og tað arbeiðsskappandi runt um í bygðum okkara.

Í dag eru krøvini til hvønn einstakan so stór, at reisa vit

ikkí stórmál í felag, so kemur lítlið, um ikki einki av skafti.

Sterkari vit mótast í felagskapi við áliti á hvønn annan, stórir eru málini og uppgávurnar vit kunnu fara undir.

Hvalbningar! Latíð valárið 1970 verða sum ein varða fyrri komandi tíðir. Latíð hetta valið koma at standa sum ein fyrmynd fyrri komandi slektir, hvat vit stóðu sum ein sterk eind og samlaðu okkum um javnaðarlistan. Tá fyrstani kunnu vit verða sterkir og kravmiklir í okkara krøvum.

Samfelagið hevur stór krov til okkara, ja líka stór til okkara sum til Havnamenn, og hvør hevur, sum útviklingurin er í dag, betur møguleikar at svara til sínar skyldur?

Einasta svar tú fær: tú hevur sjálvur plasað teg úti á bygd og má gjalda prisin.

Hvat gevur hetta okkum í dag at búgva á bygd, vit eru trúgvir móti tí gamla, og royna at hava bygdin livandi, úrslitið sleip eftir sleip, og Havnin fer avstað við tí

Enn eiga vit nakrar bygdamenn eftir, harvið meini eg menn, sum hava hjall og fjós, menn sum eiga haka, stav, stong, bát og snøri og við hes-

leika, so skulu vit velja javnaðarflokkin sterkan inn á ting, tí hetta er ein livandi flokkur, sum tekur ímóti uppgávum, sum tær eru, og loysir tær. Setið tí X við lista C.

Aftur til yvirskriftina. Valið er fritt og loyndarfult, fyrri tann einstaka, men samla úrslit kemur fram, og hetta verður avgerandi fyrri øll árin 1970. Tað stendur upp til tín og mín at avgera.

Hvalbningar! Latíð okkum ikki sum stungin grind liggja og mala í sama blóðinum, og harvið verða okkum og okkara gomlu bygd at bana.

Um vit aftur skulu teljast millum menn, og hava virðing fyrri okkum sjálvum, so seta maður og kvinna, ung og gomul X fyrri lista C.

Manne Næs,
Hvalba.